

به نام خدا

مهندسی فاکتورهای انسانی-۲

کارشناسی پیوسته مهندسی بهداشت حرفه‌ای - ترم ۵

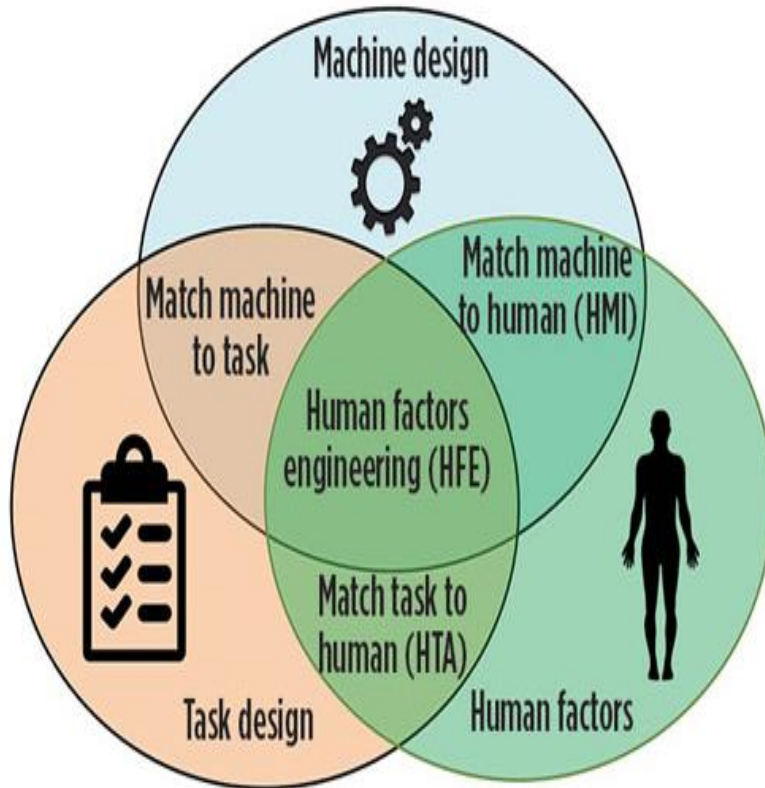
دانشگاه علوم پزشکی نیشابور

دانشکده بهداشت

مهدی جلالی

مربی و عضو هیئت علمی

دانشگاه علوم پزشکی نیشابور

❖ تعریف بیومکانیکی شغلی

❖ مفاهیم پایه در بیومکانیک شغلی

❖ اصطلاحات علمی و تخصصی در علم حرکت شناسی

❖ صفحات حرکت بدن

❖ محورها و حرکتی بدن

Human Factor Engineering-3 Session

بیومکانیک شغلی

(Occupational biomechanics)

(۱)

حرکات بدن در صفحات
و محورهای
حرکتی

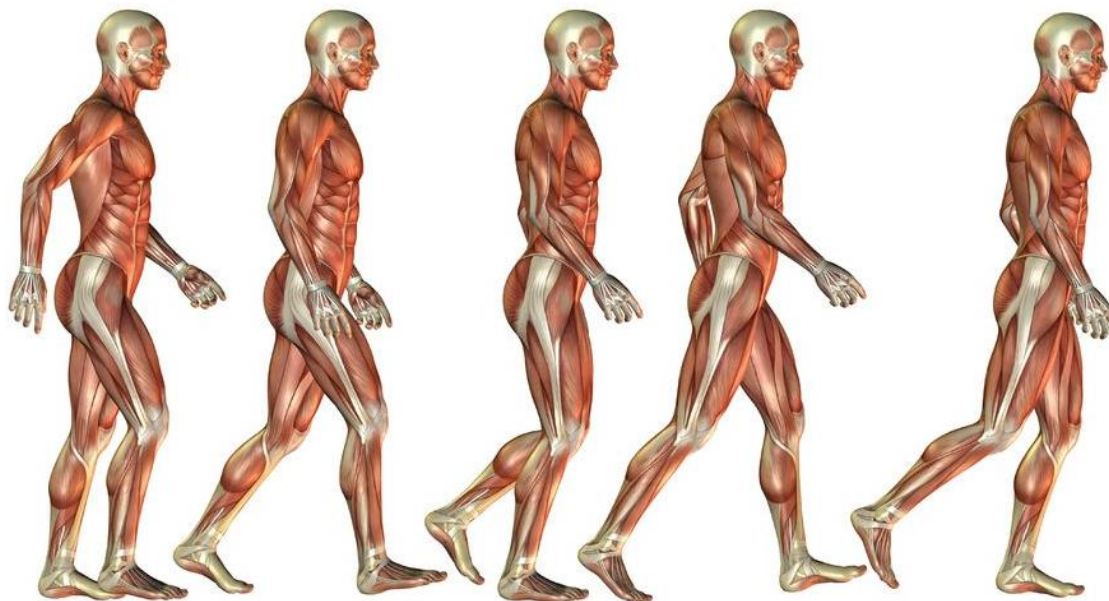

حرکات بدن در صفحات و محورهای حرکتی

حرکات بدن در صفحات و محورهای حرکتی را می‌توان به دو صورت زیر طبقه‌بندی نمود:

۱-۱- حرکات معمولی بدن

۱-۲- حرکات اختصاصی بدن (حرکات اندامهای مختلف)

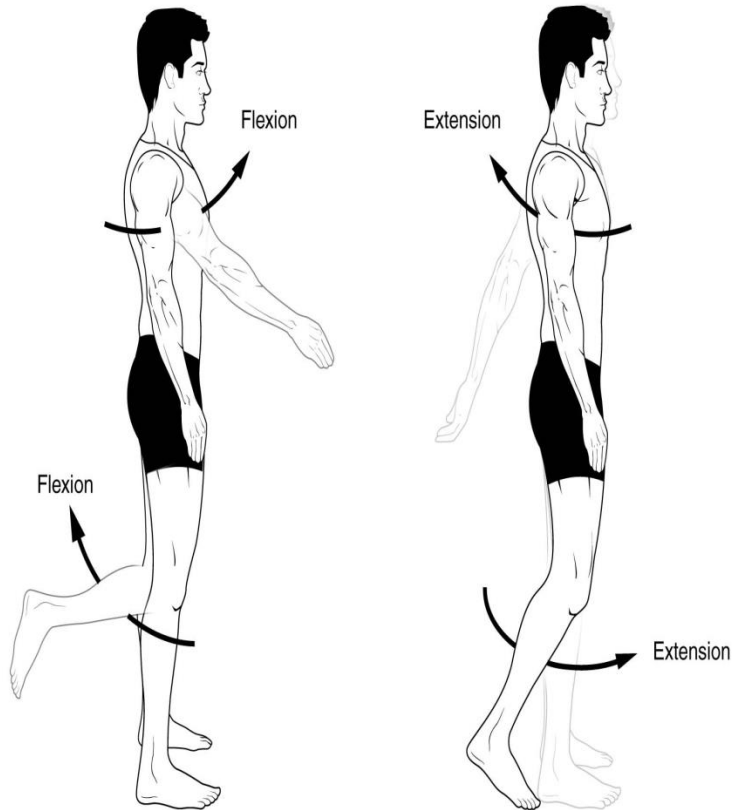

۱-۱- حرکات معمولی بدن

۱-۱-۱- خم شدن (flexion)

این حرکت، حول محور فرونتال و بر سطح ساجیتال انجام شده و در آن زاویه مفصل کم می شود.

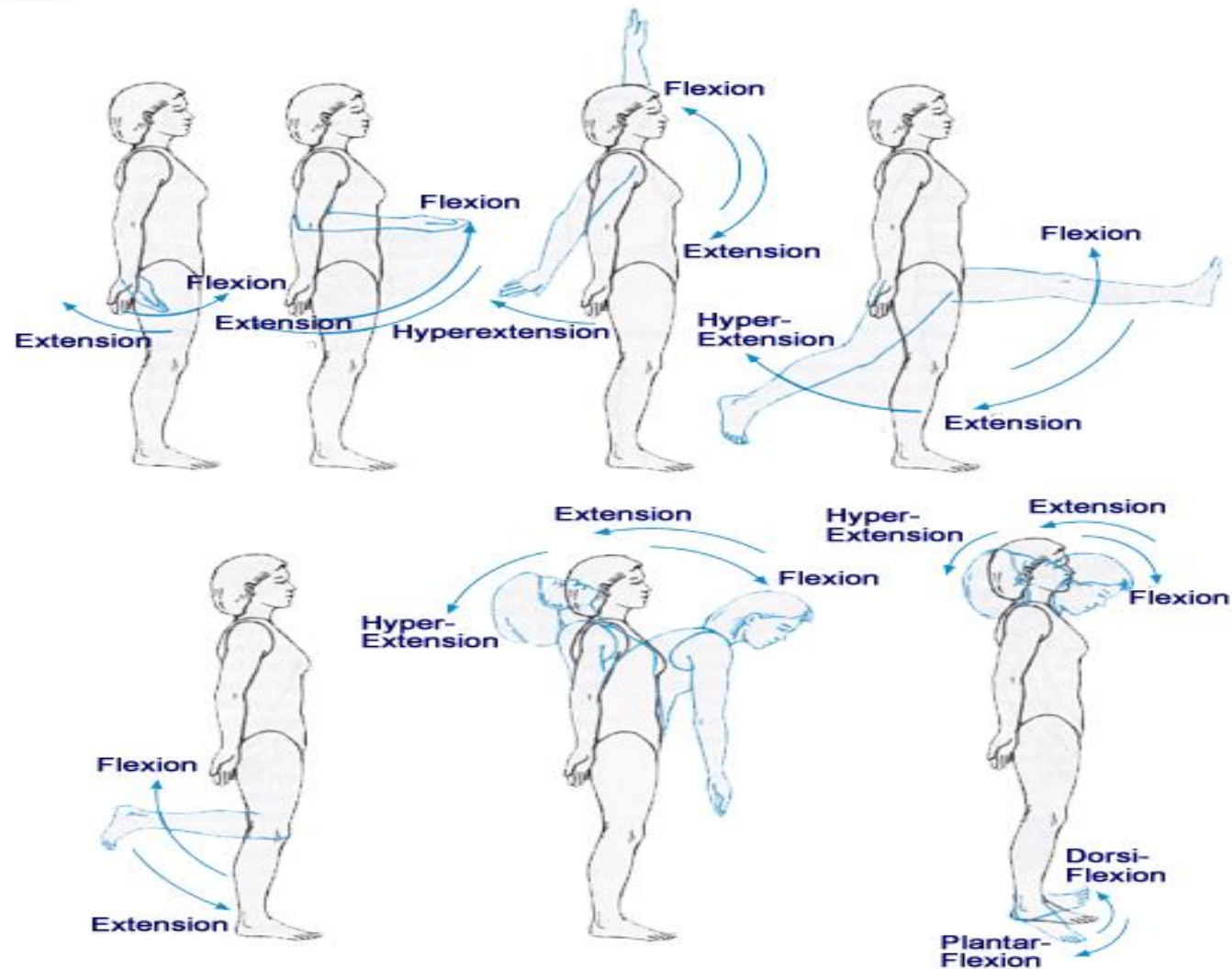

۱-۱-۲- باز شدن (extension)

این حرکت، حول محور فرونتال و بر سطح ساجیتال انجام شده و در آن زاویه مفصل افزایش می یابد.

۱-۱- حرکات معمولی بدن

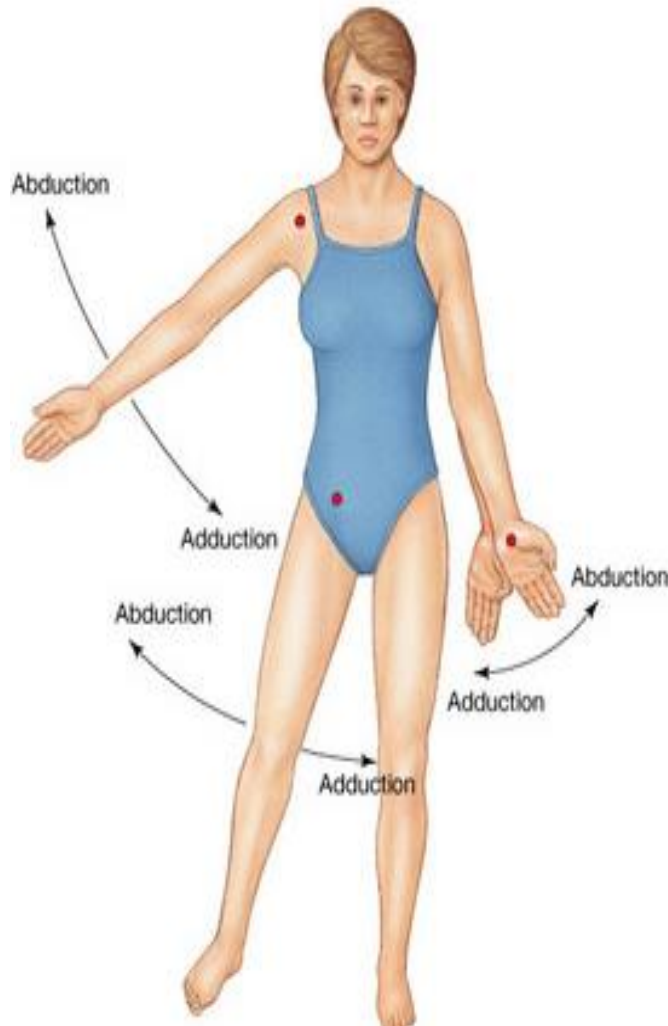
۱-۱- حرکات معمولی بدن

۱-۱-۳- دور شدن (abduction)

این حرکت حول محور ساجیتال و بر سطح فرونتال انجام شده و در آن عضو از خط میانی بدن دور می‌شود.

۱-۱-۴- نزدیک شدن (adduction)

این حرکت، حول محور ساجیتال و بر سطح فرونتال انجام شده و در آن عضو به خط میانی بدن نزدیک می‌شود.

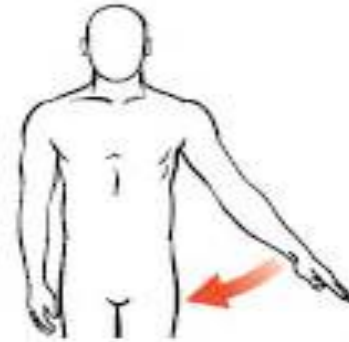

۱-۱- حرکات معمولی بدن

Shoulder abduction
A

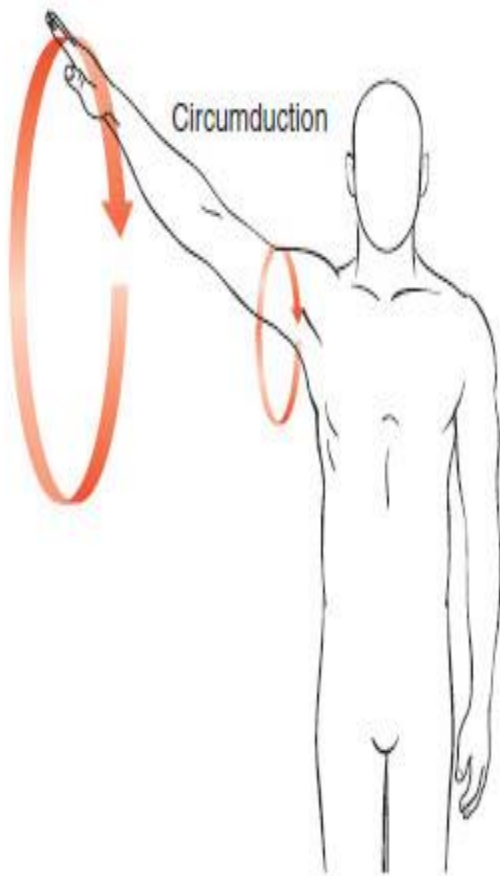
Shoulder adduction
B

Shoulder horizontal
abduction
C

Shoulder horizontal
adduction
D

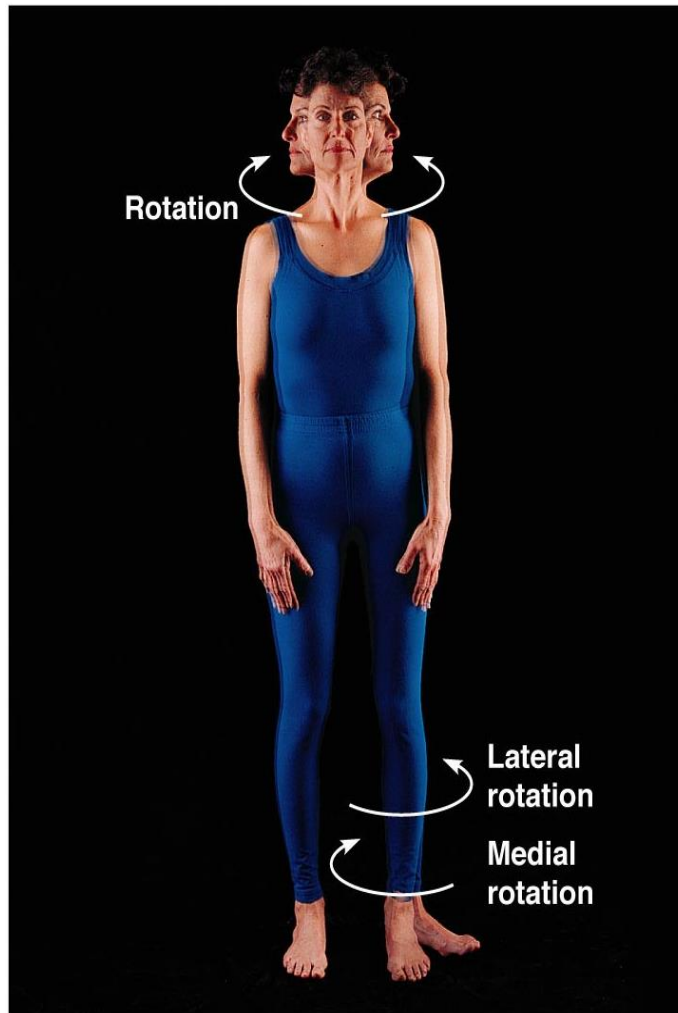
۱-۱-۵- دوران (circumduction)

- حرکات دایره‌ای و دورانی یک اندام که یک قوس یا یک مخروط را می‌سازد.
- اکثراً ترکیبی از چهار حرکت فوق‌الذکر دور کردن، نزدیک کردن، خم کردن و باز کردن است (مانند حرکت دورانی بازو).

۱-۱-۶- گردش (rotation)

- حرکت اسخوان در حول محور طولی خود
- مانند حرکت به سمت راست و و چپ سر

(c) Rotation

۱-۲- حرکات اختصاصی بدن

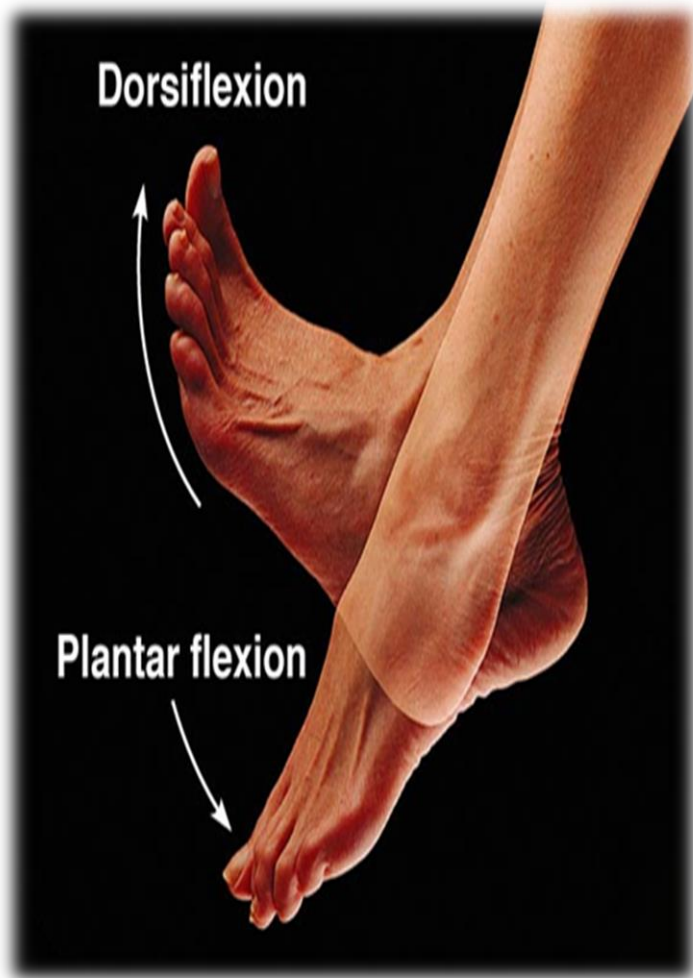
۱-۲-۱- حرکات تخصصی پا

۱-۲-۱-۱- دورسی فلکشن (dorsi flexion)

➤ در این حرکت انگشتان پا به سطح قدامی پا نزدیک می شوند.

۱-۲-۱-۲- پلنتار فلکشن (plantar flexion)

➤ در این حرکت انگشتان پا از سطح قدامی پا دور می شوند.

۱-۲- حرکات اختصاصی بدن

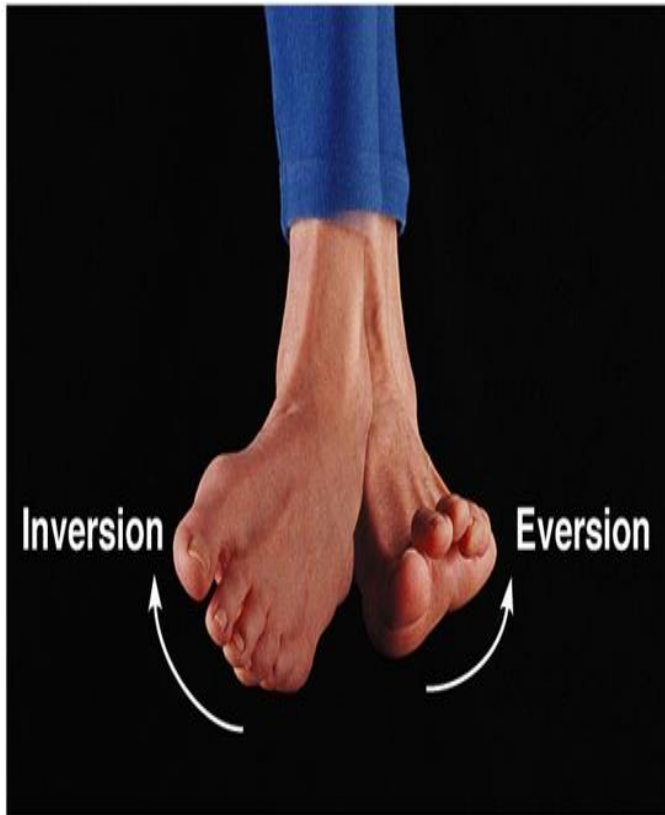
۱-۲-۱- حرکات تخصصی پا (ادامه)

۱-۲-۱-۳- اورشن (Eversion)

➤ در این حرکت کف پا به طرف خارج یا کنار می‌چرخد.

۱-۲-۱-۴- اینورشن (Inversion)

➤ در این حرکت کف پا به طرف داخل می‌چرخد.

Inversion and eversion

۱-۲- حرکات اختصاصی بدن

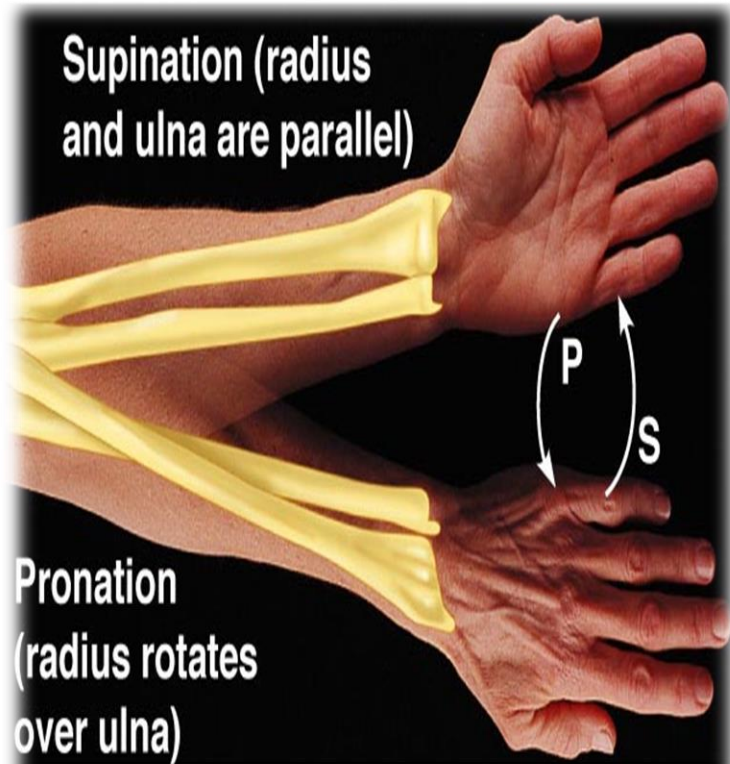
۱-۲-۲- حرکات تخصصی ساعد

۱-۲-۲-۱- پرونیشن (Pronation)

➤ چرخش داخلی ساعد می‌باشد. در این حرکت که مخصوص استخوان زند زبرین است ساعد به طرف داخل چرخیده و کف دست به سمت پایین است.

۱-۲-۲-۲- سوپینیشن (Supination)

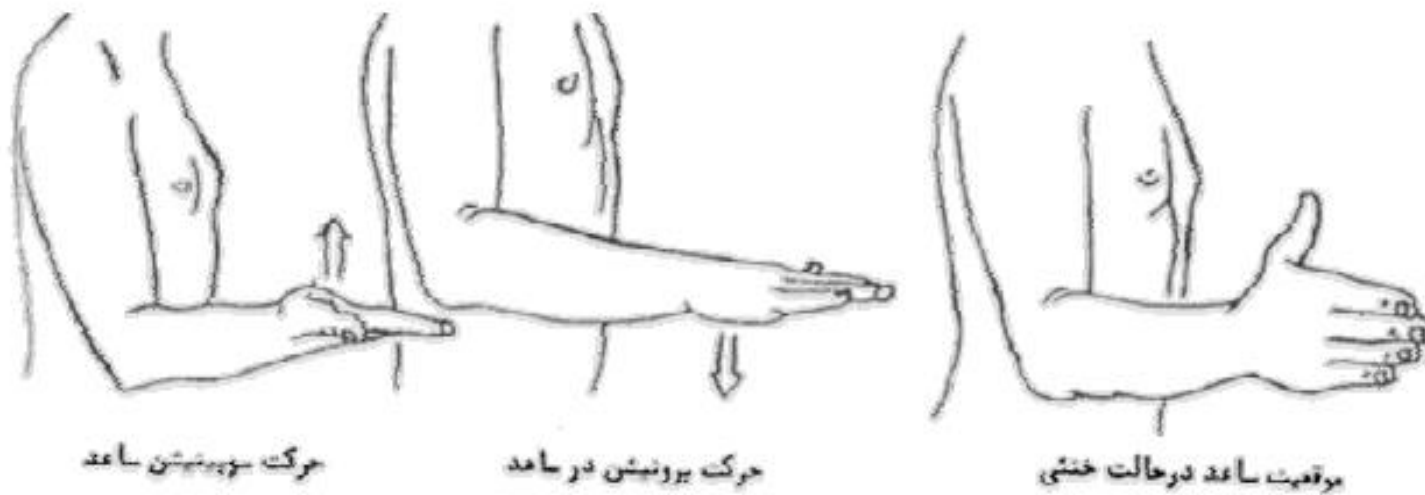
➤ چرخش خارجی ساعد می‌باشد. در این حرکت ساعد به طرف خارج بدن چرخیده و کف دست به سمت بالا است.

(g) Supination (S) and pronation (P)

۱-۲- حرکات اختصاصی بدن

حرکت های ساعد و دست

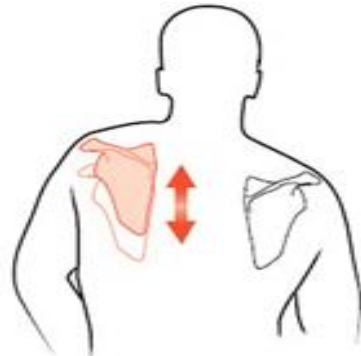

۱-۲- حرکات اختصاصی بدن

۱-۲-۳- حرکات تخصصی کمر بند شانه‌ای و مفصل شانه

۱-۲-۳-۱- بالا آوردن کمر بند شانه (elevation)

- در این حرکت، کمر بند شانه از حالت طبیعی خود به طرف بالا حرکت می‌کند.

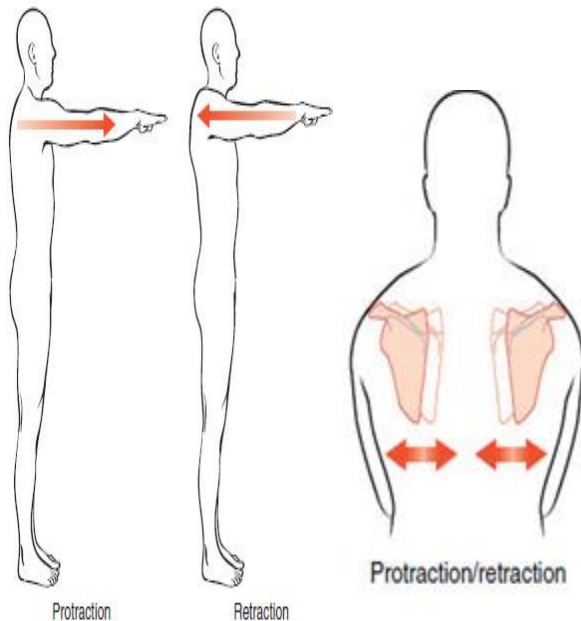
Elevation/depression

۱-۲-۳-۲- پایین آوردن کمر بند شانه (depression)

- کمر بندهای شانه، در این حالت از حالت بالا کشیده شده به وضعیت طبیعی خود برمی‌گردند.

۱-۲-۳-۳- دور کردن کتف (protraction)

- در این حرکت، کمر بند شانه به جلو حرکت کرده و از ستون مهره‌ها دور می‌شود.

Protraction

Retraction

Protraction/retraction

۱-۲-۳-۴- نزدیک کردن کتف (Retraction)

- کمر بند شانه‌ای به طرف عقب حرکت کرده و به ستون مهره‌ها نزدیک می‌شود.

۱-۲- حرکات اختصاصی بدن

۱-۲-۳- حرکات تخصصی کمر بند شانه‌ای و مفصل شانه

۱-۲-۳-۵- چرخش پایینی کتف (rotation downward)

➤ زاویه‌ی تحتانی کتف به پایین حرکت می‌کند.

۱-۲-۳-۶- چرخش بالایی کتف (rotation upward)

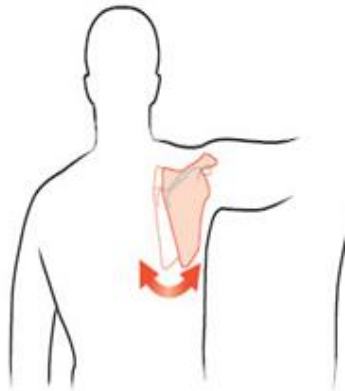
➤ زاویه‌ی تحتانی کتف به طرف بالا و خارج حرکت می‌کند.

۱-۲-۳-۷- دور کردن افقی (horizontal abduction)

➤ در این حالت، بازو در حالت افقی از خط میانی بدن دور می‌شود.

۱-۲-۳-۸- نزدیک کردن افقی (horizontal adduction)

➤ در این حالت، استخوان بازو به خط میانی بدن نزدیک می‌شود.

Upward rotation/
downward rotation

Horizontal abduction

Horizontal adduction

۱-۲- حرکات اختصاصی بدن

۱-۲-۴- حرکات تخصصی مچ دست و دست

۱-۲-۴-۱- انحراف به سمت زند اعلی (radial deviation)

مچ دست از ناحیه‌ی انگشت شست به سمت استخوان زنداعلی حرکت می‌کند و از خط میانی بدن دور می‌شود.

۱-۲-۴-۲- انحراف به سمت زند زیرین (ulnar deviation)

مچ دست در این حرکت از سمت انگشت کوچک به طرف استخوان زند زیرین خم می‌شود.

Wrist radial deviation

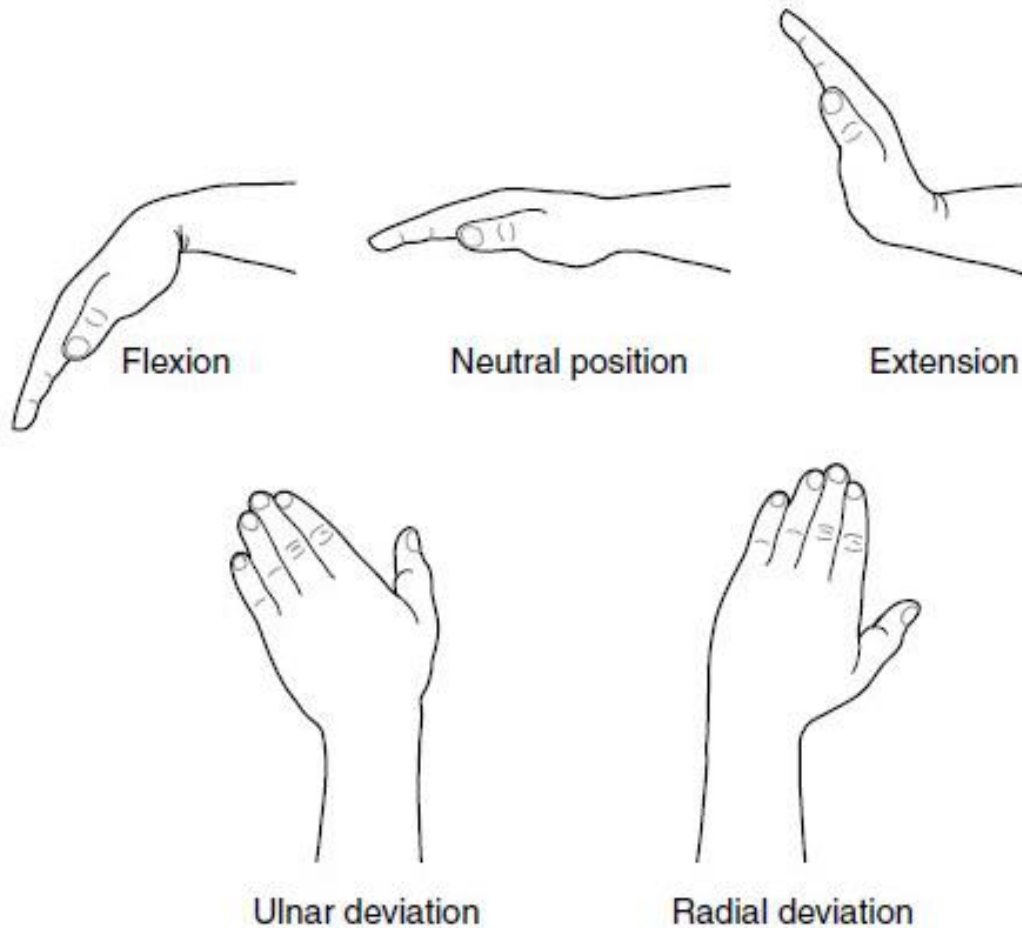

Wrist ulnar deviation

۱-۲- حرکات اختصاصی بدن

۱-۲-۴- حرکات تخصصی مچ دست و دست

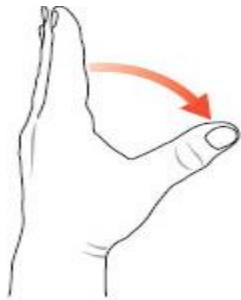

۱-۲- حرکات اختصاصی بدن

۱-۲-۵- حرکات تخصصی انگشتان دست

۱-۲-۵-۱- آبداکشن انگشت شست

به جلو آوردن شست دست در سطحی عمود با کف دست.

Abduction

Adduction

۱-۲-۵-۲- آداکشن انگشت شست

برگشت از حالت آبداکشن

۱-۲-۵-۳- هاپیر آداکشن انگشت شست

ادامه حرکت آداکشن در سطحی عمود بر کف دست.

۱-۲-۵-۴- اکستنشن (بازشدن یا کشیدگی)

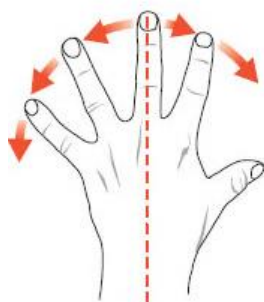
انگشتان دست

شست از انگشت سبابه دور می‌شود. مانند وقتی که پنج

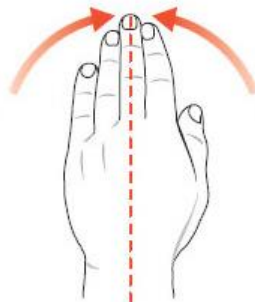
انگشت دست را از هم باز کنیم.

Extension

Abduction

Adduction

۱-۲- حرکات اختصاصی بدن

۱-۲-۵- حرکات تخصصی انگشتان دست

۱-۲-۵-۵- فلکشن انگشتان دست

نزدیک شدن شست به سبابه

۱-۲-۵-۶- هایپر فلکشن

ادامه حرکت فلکشن که با کمی آبداکشن همراه است.

۱-۲-۵-۷- آپوزیشن

سرانگشت شست با هر یک از انگشتان تماس پیدا می کند و ترکیبی

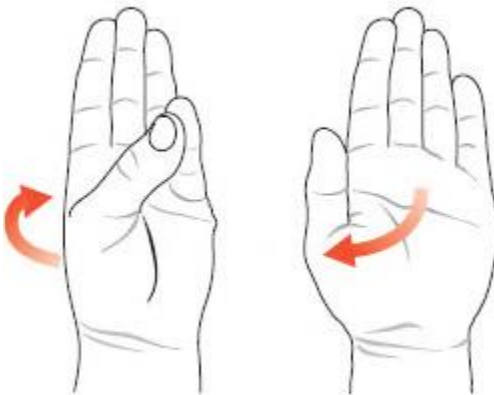
از حرکات آبداکشن و فلکشن است.

۱-۲-۵-۸- ریپوزیشن

ترکیبی است از حرکات اکستنشن و اداکشن

Flexion

Opposition

Reposition

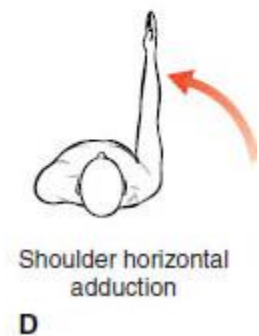
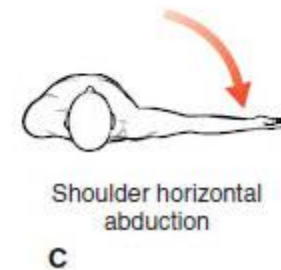
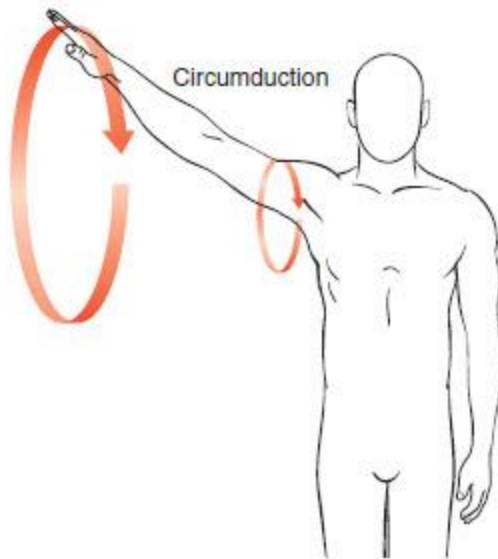
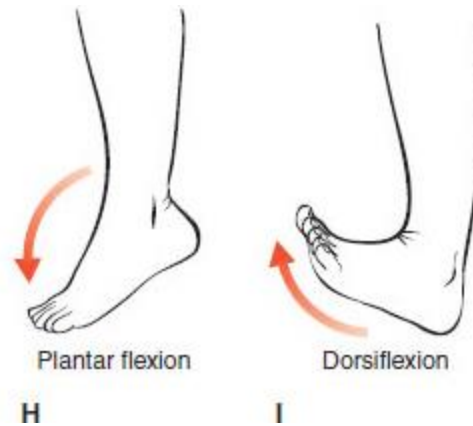
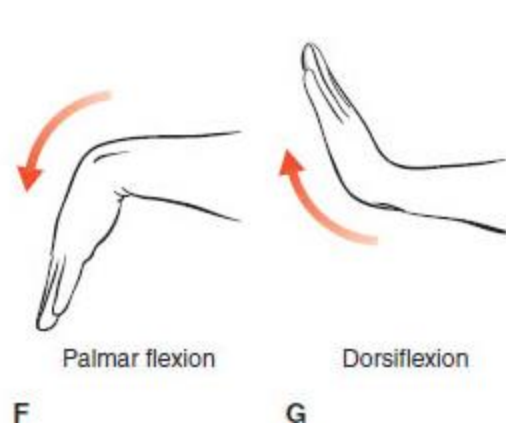
Human Factor Engineering-3 Session

(۲)

آرشیوی از حرکات بدن

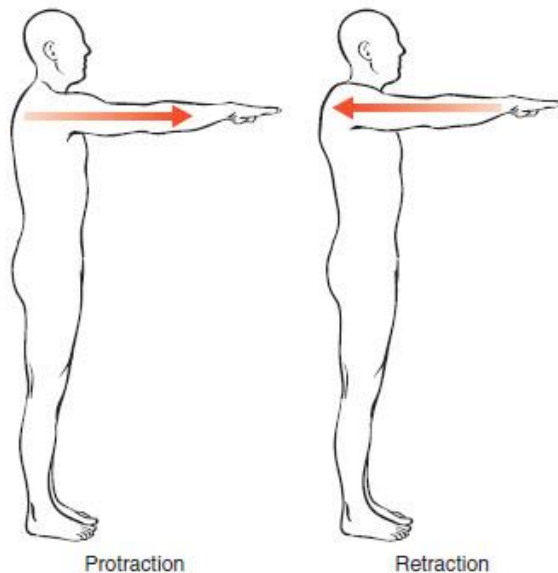
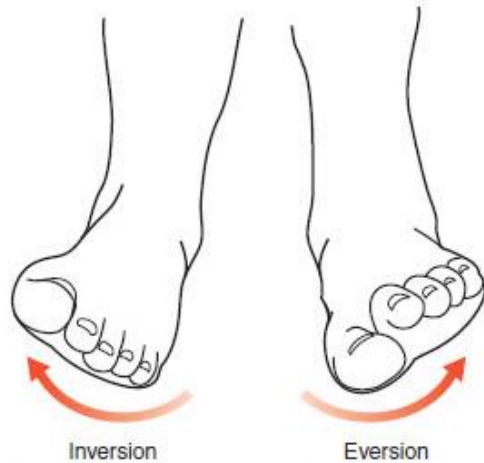

۲- آشنایی با حرکات بدن

۲- آشنایی با حرکات بدن

Wrist radial deviation
E

Wrist ulnar deviation
F

Trunk right lateral bending
G

Trunk left lateral bending
H

۲- آرشیوی از حرکات بدن

Abduction

Adduction

Flexion

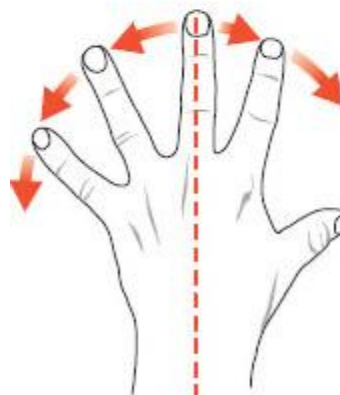
Extension

Opposition

Reposition

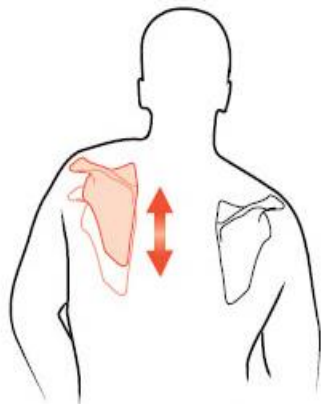
Abduction

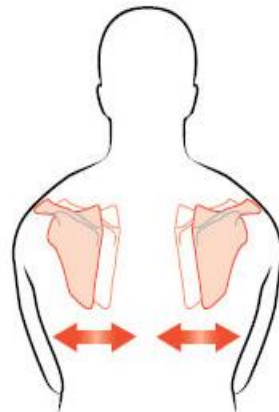
Adduction

۲- آشنایی با حرکات بدن

Elevation/depression

Protraction/retraction

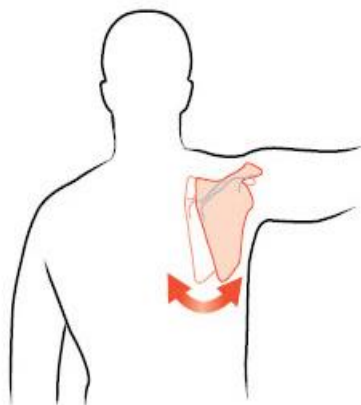
Flexion

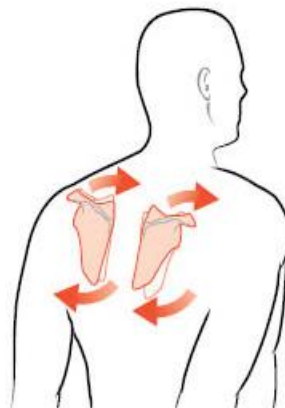
Extension

Hyperextension

Upward rotation/
downward rotation

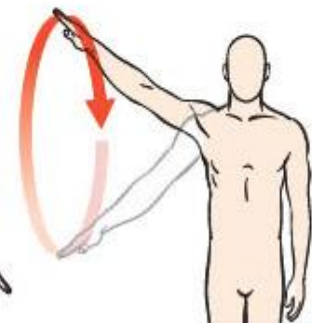
Scapular tilt

Abduction

Adduction

Circumduction

۲- آشنایی با حرکات بدن

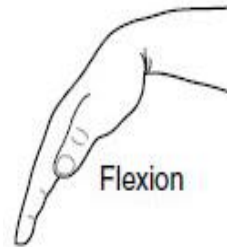
Lateral rotation

Medial rotation

Horizontal abduction

Flexion

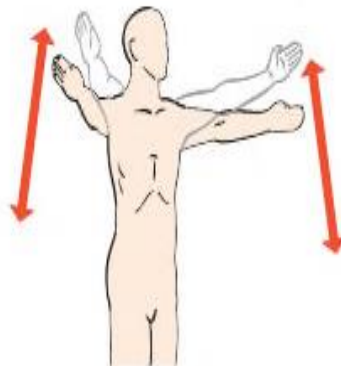
Neutral position

Extension

Horizontal adduction

Scapion

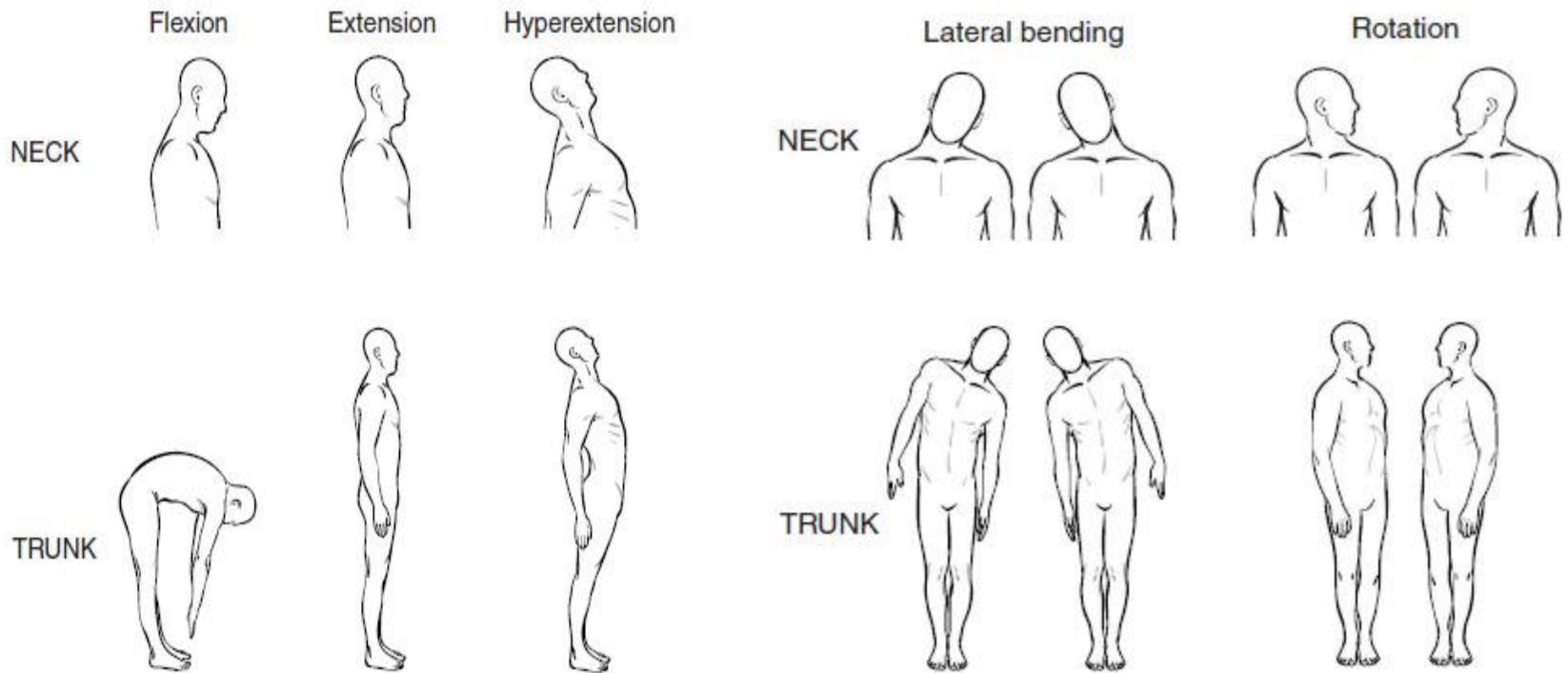
Ulnar deviation

Radial deviation

۲- آشنایی از حرکات بدن

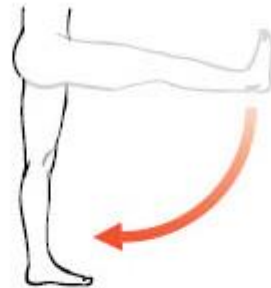

۲- آشنایی با حرکات بدن

Flexion

Extension

Hyperextension

Abduction

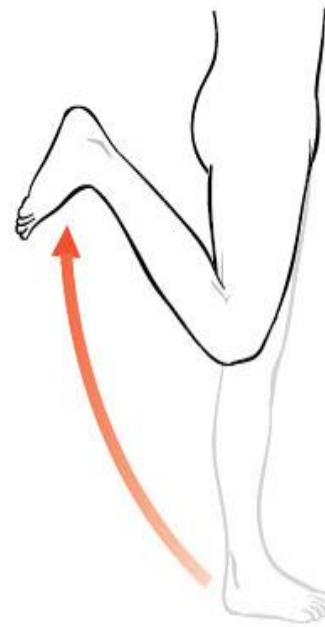
Adduction

Lateral
rotation

Medial
rotation

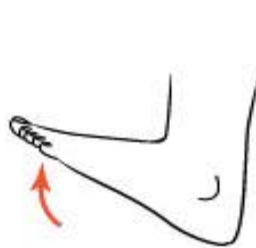

Flexion

Extension

۲- آرشویی از حرکات بدن

Dorsiflexion

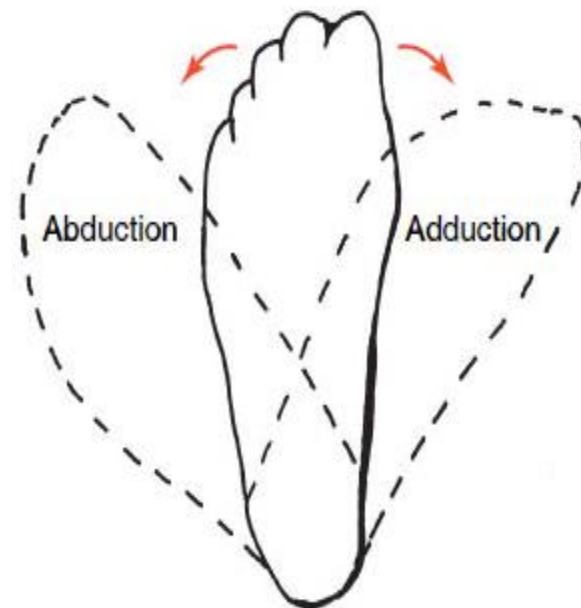
Plantar flexion

Supination
(inversion)

Pronation
(eversion)

❖ حرکات بدن در صفحات و محورهای بدن

□ **حرکات معمولی بدن** (خم شدن، باز شدن، دور شدن، نزدیک شدن،

دوران، گردش)

□ **حرکات تخصصی بدن** (حرکات تخصصی پا، حرکات تخصصی

ساعد، حرکات تخصصی شانه ها، حرکات تخصصی مچ دست و

دست، حرکات تخصصی انگشتان دست)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی نیشابور

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی نیشابور

خسته نباشید

با آرزوی موفقیت

jalalim1@nums.ac.ir